

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 14836/2024
28.01.2026. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић и Надежде Видић, чланова већа, у парници тужилаца АА из ..., ББ из ... и ВВ из ..., које заступа пуномоћник Константин Ранков, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, коју заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Зрењанину, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 547/24 од 21.03.2024. године, у седници одржаној 28.01.2026. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужилаца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 547/24 од 21.03.2024. године.

ОДБИЈА СЕ захтеви тужилаца за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Зрењанину П 156/2021 од 23.11.2023. године, обавезана је тужена да тужиоцима исплати и то: тужиљи АА износ од 272.332,00 динара са законском затезном каматом почев од 07.12.2006. године па до исплате, тужиоцу ББ износ од 367.007,00 динара са законском затезном каматом почев од 07.12.2006. године па до исплате и тужиљи ВВ износ од 267.700,00 динара са законском затезном каматом почев од 07.12.2006. године па до исплате, те да тужиоцима солидарно накнади износ од 306.000,00 динара, на име трошкова парничног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 547/24 од 21.03.2024. године, ставом првим изреке, усвојена је жалба тужене и првостепена пресуда преиначена тако што је одбијен тужбени захтев да се обавезе тужена да тужиоцима исплати и то тужиљи АА износ од 272.332,00 динара са законском затезном каматом почев од 07.12.2006. године до исплате, тужиоцу ББ износ од 367.007,00 динара са затезном каматом почев од 07.12.2006. године до исплате и тужиљи ВВ износ од 267.700,00 динара са законском затезном каматом почев од 07.12.2006. године до исплате, те је одређено да свака странка сноси своје трошкове поступка. Ставом другим изреке, обавезани су тужиоци да туженој накнаде трошкове жалбеног поступка у износу од 27.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиоци су благовремено изјавили ревизију због погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о ревизији одлучи у смислу члана 404. Закона о парничном поступку.

У конкретном случају су испуњени услови да се о ревизији одлучи у смислу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11...10/23), па је Врховни суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоци су бивши радници ДОО „ИПОК“ Зрењанин над којим је отворен стечајни поступак 06.03.2006. године, решењем Трговинског суда у Зрењанину Ст 4/2006. Наведено предузеће тужiocима и осталим радницима није исплаћивало зараде месецима пре отварања стечаја над предузећем. Тужiocима су закључком о коначној табели потраживања призната потраживања према стечајном дужнику. Сви тужiocи су појединачно закључили током 2006. године уговоре са „Банат семе“ а.д. из Зрењанина, којим су уступили своја потраживања према „Ипок“ а.д. у стечају, који се водио пред Трговинским судом у Зрењанину и то за накнаду од 30 %, односно 40 % утврђених потраживања. Овакве уговоре су склопили и многи други бивши радници „Ипока“, па како уговори нису испуњени, сви радници су поднели тужбе да се утврди да су уговори ништави и у свим предметима поступци су прекинути ради окончања једног предмета по истом основу и то П1 374/10, у ком поступку је након доношења одлуке Уж 4620/2010 утврђена ништавост уговора о уступању потраживања „Банат семе“, док је у преосталом делу укинута пресуда и предмет враћен на поновно суђење. Прекинути парнични поступци су настављени и у привредном спору тужилаца који се водио против тужених „Ипок“ д.о.о. у стечају и стечајне масе „Банат семе“ а.д. у стечају, правноснажним судским одлукама је утврђена ништавост уговора о уступању потраживања „Банат семе“ а.д. и утврђено према „Ипок“ д.о.о. у стечају да је основно потраживање тужиле АА у износу од 276.105,06 динара, ББ у износу од 372.091,95 динара и ВВ у износу од 271.409,57 динара и у марту 2018. године са рачуна „Ипок“ д.о.о. у стечају и стечајне масе тужиле АА исплаћен износ од 3.772,79 динара, ББ износ од 5.084,39 динара и ВВ износ од 3.708,63 динара.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања са позивом на одредбу члана 172. став 1. Закона о облигационим односима и члана 60. став 4. Устава Републике Србије, првостепени суд је усвојио тужбени захтев уз закључак да постоји одговорност тужене за настану имовинску штету, јер су њени органи у овом случају неправилним и незаконитим радом довели до настанка штете на страни тужилаца, налазећи да је од стране органа који воде стечајни поступак дозвољено да по основу ништавих уговора о уступању потраживању тужилаца а.д. „Банат семе“ Зрењанин, ступи на место повериоца за које уговоре је касније утврђено да су ништави.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев, јер тужiocи нису доказали да је тужена одговорна за немогућност наплате (у целисти) њихових потраживања из радног односа у стечајном поступку. Основне претпоставке

за одговорност државе за накнаду штете у смислу члана 172. став 1. Закона о облигационим односима су незаконит и неправлан рад њених органа. Тужιοци у овој парници нису предложили извођење било ког доказа којим би се утврдила одговорност тужене на основу наведене одредбе закона. У погледу права на накнаду штете одредбама Закона о заштити права на суђење у разумном року, тужιοци нису поднели приговор ради убрзања поступка, па ни по овом основу немају право на накнаду штете. Такође, одлука Уставног суда Уж 4620/2010 којим је утврђено да су нижестепеним пресудама повређена права подносилаца уставне жалбе на правично суђење и на правичну накнаду за рад није од утицаја на другачије одлучивање, с обзиром да тужιοци нису били подносиоци уставне жалбе, а да се дејство одлуке Уставног суда не може проширити на сличне појединачне акте, који нису били предмет одлучивања Уставног суда, јер би у противном применом одредбе члана 87. Закона о Уставном суду, суд редовне надлежности утврђивао повреду уставног права, а што није у његову надлежност.

По оцени Врховног суда, становиште другостепеног суда је правилно.

Одредбом члана 172. став 1. Закона о облигационим односима, прописано је да правно лице одговара за штету коју његов орган проузрокује трећем лицу у вршењу или у вези са вршењем својих функција. Незаконит рад је поступање противно закону, другом пропису или општем акту, односно пропуштање да се закон, други пропис или општи акт примени. Неправилан рад постоји када државни орган или јавна служба не поступа у складу са појмом вршења уобичајене и добре службе.

У конкретном случају, тужιοци који тврде да им је тужена проузроковала штету били су дужни да ту чињеницу и докажу на основу одредбе члана 228. – 231. Закона о парничном поступку, а што нису учинили. Наиме, тужιοци нису доказали постојање узрочно-последичне везе између незаконитог и неправилног рада органа тужена и штете коју трпе. Накнадно утврђивање ништавости уговора о уступању потраживања које су тужιοци закључили са „Банат семе“ не представља основ за постојање одговорности тужене Републике Србије, с обзиром да су тужιοци били учесници наведеног уговорног односа, који су имали и искористили правни пут за оспоравање правоваљаности ових правних послова и из наведеног не произилази незаконит или неправилан рад државних органа. Такође, тужιοци нису искористили подношење приговора за убрзање поступка у смислу Закона о заштити права на суђење у разумном року као евентуалног правног основа по коме би могли засновати свој тужбени захтев. Позивање на одлуку Уж 4620/2010 није од утицаја на другачију одлуку у овој правној ствари, с обзиром да се дејство одлуке Уставног суда не може проширити на сличне појединачне акте који нису били предмет одлучивања Уставног суда, нити на лица на која се ти акти непосредно не односе, а тужιοци у овом поступку нису били странке.

С тим у вези, наводима ревизије о погрешној примени материјалног права уствари се указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, што није разлог због ког ревизија може да се изјави на основу одредбе члана 407. ЗПП.

Из изложених разлога, Врховни суд је одлучио као у ставу првом изреке, применом одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

Захтев тужилаца за накнаду трошкова ревизијског поступка је одбијен као неоснован с обзиром да тужιοци нису успели у поступку по ревизији.

**Председник већа – судија
Добрила Страјина,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић